Dosarul nr.2-789/2021
PIGD nr.2-21188217-21-2-22122021

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

11 iunie 2024 orașul Leova

Judecătoria Cimișlia, sediul Leova
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedinte de şedinţă, judecător Silvia Guriţanu
Grefieri Cristina Vacarciuc
Silvia Ardeleanu
Ana Butnaru
Natalia Carabet
Andrea Florența

Cu participarea:
R/reclamantei Buza Aliona, avocatul Igor Șcheau
R/pârâților Buza Vasili și Bozian Tatiana, avocatul Vasile Albu

examinând în şedinţă de judecată publică, în procedură contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Igor Șcheau în interesele reclamantei Buza Aliona către Buza Vasili și Bozian Tatiana, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Cristian, Buza Constantin și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locului ei de deschidere și cererea reconvențională depusă de avocatul Vasile Albu în interesele pârâților Buza Vasili și Bozian Tatiana către Buza Aliona, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Constantin, Buza Cristian și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere,

c o n s t a t ă:

1. La 22.12.2021, în cadrul Judecătoriei Cimișlia sediul Leova a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Igor Șcheau în interesele reclamantei Buza Aliona către Buza Vasili și Bozian Tatiana, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Cristian, Buza Constantin și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locului ei de deschidere.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, pe data 28.10.2013, a decedat Buza Parascovia, a.n.*****, cu ultimul domiciliu în s.*****, r-nul Leova. În timpul vieţii, Buza Parascovia testamente nu a întocmit.

La momentul decesului acesteia calitatea de moştenitori legali o aveau copiii acesteia: fiul Buza Nicolae, a.n.*****, fiul Buza Vasili, a.n.***** şi fiica Bozian (Buza) Tatiana, a.n.*****.

După decesul lui Buza Parascovia a rămas masa succesorală compusă din următoarele bunuri imobile: terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,2716 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,0975 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi

suprafaţa de 0,1929 ha; terenul pentru construcţii cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,3172 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,305 ha; terenul pentru construcţii cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,1323 ha cu casă de locuit individuală cu nr. cadastral *****.01; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,2428 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,7259 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 2,12 ha; toate amplasate în r-nul Leova, s.*****.

Imediat după decesul lui Buza Parascovia, fiul acesteia (tatăl petiționarei) Buza Nicolae a acceptat de facto moștenirea rămasă, prin posedare în continuare şi îngrijirea bunurilor imobile menţionate supra, achitarea impozitelor aferente. În timpul vieții, Buza Nicolae nu s-a adresat la notarul public cu o declarație de acceptare a succesiunii, considerând că simplul fapt al acceptării succesiunii este suficient pentru a-şi valorifica calitatea sa de moștenitor legal.

Pe data 05.09.2020, a decedat Buza Nicolae, a.n.*****, cu ultimul domiciliu în s.*****, r-nul Leova.

La momentul decesului acestuia calitatea de moştenitori legali o aveau: soţia Nicoară Ana, a.n.***** şi copiii comuni: fiica (reclamanta) Buza Aliona, a.n.*****, fiul minor Buza Cristian, a.n.***** şi fiul minor Buza Constantin, a.n.*****.

La caz, de către numitul Buza Nicolae a fost acceptată de facto succesiunea rămasă după decesul mamei sale Buza Parascovia, prin posesia bunurilor care făceau parte din masa succesorală rămasă după decesul acesteia - prin care fapt numitul Buza Nicolae a acceptat integral moştenirea vizată unde nu s-ar afla şi din ce n-ar consta.

Buza Nicolae, în termenul de opţiune succesorală a moştenirii menţionate supra, nu s-a adresat la notar cu o cerere scrisă privind acceptarea succesiunii; considerând faptul intrării în posesia bunurilor care fac parte din masele succesorale vizate ca suficient pentru a-şi valorifica calitatea de moștenitor.

Prin referința notarială din 10.12.2021, emisă de notarul public Floreanu I., care i-a fost înmânată reclamantei; se confirmă încercarea extrajudiciară a reclamantei de a soluționa chestiunea privind moștenirea rămasă după decesul lui Buza Parascovia.

Astfel, unica posibilitate de care dispune reclamanta, în scopul valorificării drepturilor de moştenitor legal al numitului Buza Nicolae este anume prin constatarea faptelor juridice de acceptare a succesiunii rămase după decesul lui Buza Parascovia şi locului de deschidere a succesiunii vizate.

Își întemeiază acțiunea pe prevederile art. 1 par. 1 al Protocolului adițional 1 al CEDO, art.art.7 alin.(1), 1443, 1499 alin.(1) lit.a), 1500 alin.(1) lit.a), 1516 alin.(2)-(4) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), art.art.2177 alin.(1), 2178 alin.(1), 2185 alin.(1) Cod civil (în vigoare la 01.03.2019).

Avocatul Igor Șcheau în interesele reclamantei Buza Aliona *solicită* 1) admiterea prezentei cereri; 2) constatarea faptului care are valoare juridică de acceptare a succesiunii rămase după decesul lui Buza Parascovia, IDNP *****, a.n.*****, decedată pe data de 28.10.2013, de către fiul acesteia (tatăl reclamantei) Buza Nicolae, IDNP *****, a.n.***** şi locului de deschidere a acestei succesiuni în r-nul Leova, s.*****.

2. La 18.05.2022, intervenientul accesoriu Serviciul Fiscal de Stat a depus referință la cererea de chemare în judecată.

În motivarea referinței a indicat că în cererea privind constatarea faptului care are valoare juridică de acceptare a succesiunii, reclamanta nu a justificat omiterea de către tatăl acesteia, a termenului prevăzut pentru manifestarea opțiunii succesorale după decesul bunicii.

În contextul celor menţionate, precizează că potrivit Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie, prin posesie se înțelege administrarea, asigurarea, exercitarea folosinţei asupra bunurilor succesorale, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, impozitelor şi alte acte ce demonstrează intenţia moştenitorului de a accepta moştenirea.

Respectiv, constată că reclamanta nu a anexat la cerere probe ce ar confirma intrarea în posesia patrimoniului succesoral de către persoanele vizate.

Își întemeiază referința pe prevederile art.art.1432 alin.(3), 1499 alin.(1) lit.a), 1440 alin.(1), 1516, 1517, 1519 alin.(1) și pct.55 din Hotărârea Plenului CSJ nr.13 din 05.10.2005.

În asemenea condiții, referitor la solicitarea privind constatarea faptului acceptării succesiunii, opiniază că, dată fiind existenţa litigiului de drept între reclamantă (Buza Aliona) şi pârâţi (Buza Vasili şi Bozian (Buza) Tatiana), vis-a-vis de patrimoniul succesoral, instanţa de judecată urmează să decidă în consecinţă, ţinând cont de considerentele expuse supra (insuficiența probelor prezentate de reclamantă) şi poziţia pârâţilor, în vederea asigurării principiului contradictorialității, excluzând dreptul statului de a dispune de capacitate succesorală asupra unui patrimoniu succesoral vacant.

În cumulul celor expuse şi în temeiul art.206 Cod de procedură civilă, Serviciul Fiscal de solicită examinarea obiectivă a cauzei în lipsa reprezentantului autorității fiscale, cu expedierea ei hotărârii autentificate, adoptate pe cazul dat, în termenul prevăzut de lege.

3. La 11.01.2023 avocatul Vasile Albu în interesele pârâților Buza Vasili și Bozian Tatiana a depus cerere reconvențională către Buza Aliona, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Constantin, Buza Cristian și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că la 28.10.2013 cu ultimul domiciliu în s.*****, r-nul Leova a decedat mama pârâților, Buza Parascovia, a.n.*****, fapt trecut în registrul actelor de stare civilă a Primăriei s.*****, r-nul Leova sub nr.11 la 04.11.2013.

Nu este cunoscut faptul, dacă ea în mod legal a întocmit careva înscrisuri ori testamente, cu privire la soarta averii sale.

După decesul său defuncta a lăsat ca masă succesorală: terenul agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 0,305 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 2,12 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 0,7259 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 0,2716 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 0,2428 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 0,0975 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 0,1929 ha; terenul pentru construcţii cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 0,3172 ha; terenul pentru construcţii cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,1323 ha; casă de locuit individuală cu nr. cadastral *****.01, toate amplasate în s.*****, r-nul Leova.

Necătând la faptul dârzeniei şi opunerii insistente a fratelui mai mic Buza Nicolae, a.n.*****, IDNP *****, decedat la data de 05.09.2020, ei toţi trei au intrat de facto în posesiunea patrimoniului succesoral îndată după decesul mamei. Faptul acceptării succesiunii îl probează cu martori şi înscrisuri ale Primăriei și a altor servicii.

Datorită neînțelegerilor dintre fraţi şi soră, aşa şi nu au izbutit de a-l desemna pe cineva dintre ei să încredințeze asta unui specialist pentru a oforma moştenirea, în termenul stabilit legal, a actelor pentru deschiderea unui dosar succesoral, totodată prelungeau administrarea averii mamei, rămase după deces.

Ţin minte, că cineva din ei s-a adresat în mod verbal unui notar din raion, însă notarul verbal le-a refuzat deschiderea procedurii succesorale pe motivul expirării termenului stabilit de legislație şi le-a spus, că este necesar de a apela instanţa de judecată pentru a prelungi termenul.

La fel pe motivul agresivității şi violenței fratelui mai mic nu au putut folosi cu destinaţia directă casa de locuit şi nu au locuit în această casă, deoarece fratele Buza Nicolai, tatăl reclamantei în cererea de bază a transformat-o unilateral în depozit de cerealiere, gunoi şi rozătoare, care au deteriorat pereții, podelele tot ce era posibil de ros.

Iniţial nu au apreciat la adevărata sa valoare faptul înregistrării cuvenite a bunului imobil, ca ulterior aveau nevoia administrării legale dar, când s-au hotărât să administreze şi să dispună de această proprietate au întâlnit impedimente, de aceea apelează la instanţa de judecată.

În acest sens, Bozian Tatiana la rugămintea mamei defuncte a revenit acasă din Rusia, pentru a fi alături de ea şi a o ajuta la bine şi la greu. Mama cu gură şi mână de moarte i-a dat Tatianei originalele titlurilor de autentificare a dreptului deţinătorului de teren pe toate cotele-părţi ce-i aparţineau şi i-a cerut, ca după moartea ei să împărțească frățește toată averea ce o are şi să nu să se certe între fraţi.

În vederea posesiei şi administrării bunurilor mamei Buza Vasili cu familia a trecut cu traiul în casa părintească, care face parte din masa succesorală o administrează şi o are în posesie reală.

Ocupând o poziţie ostilă faţă de pârâți, încălcând toate canoanele bunei frății şi egalității în drepturi fratele mezin Nicolae a considerat că doar el unul are dreptul la moștenire, de aceea fiind încă în viață le punea obstacole în folosirea terenurilor de pământ şi a casei. Ţin minte, că el s-a adresat la ei cu întrebarea achitării datoriei la impozite şi Tania din Rusia i-a trimis bani, dar nu cunosc prin ce metodă şi careva acte de transfer bănesc nu s-au păstrat.

De la începutul anului 2022, administrând gospodărește şi efectiv masa succesorală avută în gestiune moştenitorul Buza Vasili, cu concursul Primăriei comunei ***** la 04.01.2022 a încheiat un contract de arendă cu nr.1-1192 a terenurilor de pământ din masa succesorală cu nr. cadastrale *****; *****; *****; ***** şi *****, cu suprafaţa totală de 3,6154 ha cu SRL „ALEX&INESS” pe un termen de 5 (cinci) ani.

Fratele Nicolae Buza a fost crunt şi şi-a bătut joc şi de părinți, supunându-i violenței fizice, spirituale, alimentare şi despre asta şi până azi vorbesc pe la spate sătenii. Eventual ar putea solicita instanţei şi problema recunoașterii fratelui Nicolae Buza drept moștenitor nedemn cu eliminarea lui din lista moștenitorilor, însă manifestând mărinimie, tradiția frăției şi reieșind din faptul, că el nu mai este în viaţă, dar are şi el ca ei copii renunţă la acest pas şi chiar sunt gata de a merge la o tranzacţie de împăcare cu reclamanta Buza Aliona, cu împărţirea masei succesorale la trei copii ai defunctei - Buza Parascovia – Buza Vasili, Bozian Tatiana şi Buza Nicolae.

Reclamanta în cererea de bază Buza Aliona şi partea ei nu poate fi parte în proces de moştenire după decesul bunicii sale Buza Parascovia atâta timp până când ea şi mama ei nu au depus la notar o cerere de acceptare a succesiunii după decesul tatălui său Buza Nicolae şi nu au căpătat statutul de succesori de drept, doar decât dacă ceilalţi moştenitori, adică pârâții o acceptau.

Își întemeiază cererea reconvențională pe prevederile art.art.7, 1516, 1517, 1500 Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019); 5-7; 166-167, 172-173, 281-285 Cod de procedură civilă.

Avocatul Vasile Albu în interesele pârâților Buza Vasili și Bozian Tatiana *solicită* a constata faptul, care are valoare juridică, acceptarea de către ei, Buza Vasili, CNP ***** şi Bozian Tatiana, CNP ru. ***** a succesiunii: masa succesorală, constituită din șapte terenuri agricole, amplasate în extravilanul s.*****, r-nul Leova, două terenuri pentru construcții cu casa de locuit pe el, amplasate în intravilanul s.*****, r-nul Leova, deschise în aceeași localitate,

după decesul proprietarului - mama lor, Buza Parascovia, CNP *****, a.n.***** şi decedată la 28.10.2013.

4. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei Buza Aliona, avocatul Igor Șcheau a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat admitere ei. Totodată, a solicitat respingerea cererii reconvenționale ca neîntemeiată.

Reprezentantul pârâților Buza Vasili și Bozian Tatiana, avocatul Vasile Albu a susținut integral cererea reconvențională și a solicitat admiterea ei. În același timp, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Intervenienții accesorii Nicoară Ana, Buza Cristian și Buza Constantin nu s-au prezentat în ședința de judecată, fiind legal citați despre data, ora și locul ședinței. Totodată, nu au comunicat instanței motivul neprezentării și nu au solicitat amânarea ședinței de judecată.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Serviciul Fiscal de Stat nu s-a prezentat în ședința de judecată. Prin referința depusă la 18.05.2022, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Martorul Iepure Roman a declarat că Buza Aliona este nepoata concubinei sale Carajia Valentina, iar fiica concubinei sale – Carajia Tamara concubinează cu Buza Vasili. Buza Vasili este fratele lui Buza Nicolae și Bozian (Buza) Tatiana. Buza Nicolae a luat-o pe Buza Parascovia, a urcat-o în căruță și a dus-o la el acasă. Nicolae și Parascovia au decedat. Nu cunoaște care a fost relația dintre fiul Nicolae și mama Parascovia.

Martorul Carajia Tamara a comunicat că Buza Vasili este concubinul său. În familia lui Vasile sunt trei frați: el, Tatiana și Nicolae. Nicolae a decedat. Părinții lor au fost Buza Ion și Buza Parascovia. Ambii au decedat. Nicolae are trei copii: Buza Aliona, Buza Cristian și Buza Constantin. Nicolae a fost căsătorit cu Nicoară Ana. În casa părintească ea și Buza Vasili au trăit doar o lună deoarece Nicolae permanent venea și făcea probleme să nu trăiască în casa lui că el este cel mai mic. A plecat la gazdă. Tatiana a plecat în Rusia și a format familie acolo. Tatiana a revenit acasă să aibă grijă de Parascovia. Nicolae făcea iarăși probleme că de ce are grijă de mama, deoarece el dorea casa părintească. Tatiana a plecat din nou în Rusia când mama lor era în viață. Nicolae a luat-o pe mama lui cu căruța la dânsul acasă ca s-o îngrijească. Peste o perioadă de timp el a dus-o pe mama la casa părintească și s-a mutat și el cu familia la casa părintească. După ce a terminat reparația la casa lui, Nicolae s-a mutat de la casa părintească. După ce decedase Nicolae, în 2021, ei s-au mutat la casa părintească. Le-a permis Tatiana. Nicolae a ținut vreo 5 ani terenurile agricole și produsele le ținea la casa părintească. Acum ei au grijă de terenurile agricole. Plângeri la poliție și la primărie nu a scris pe acțiunile lui Nicolae. Parascovia nu a întocmit careva testamente sau contracte. Cheltuielile de înmormântare le-a suportat Nicoară Ana. Tatiana nu știe dacă a trimis bani și nici ei nu au dat bani, pentru că Nicolae a spus că se ocupă de tot.

Martorul Caragea Elena a relatat că Buza Parascovia a trăit în mahala cu părinții ei, peste câteva case. Ulterior, ea s-a căsătorit și s-a mutat cu traiul cu o mahala mai la deal. Buza Parascovia a decedat în 2013. La momentul decesului avea casă și cotele de teren, toate se află în s.*****. A fost prezentă la înmormântare. De mama avea grijă fiul ei Buza Nicolae și nepoata Buza Aliona, fiica acestuia. Parascovia a locuit în casa fiului său Nicolae vreo trei ani până la deces. Nicolae tot are casă în s.*****. Nicolae și Aliona aveau grijă de casa părintească. După decesul lui Nicolae de casa părintească încă un an a avut grijă Buza Aliona și frații ei. Apoi s-au început problemele și în casă s-a mutat Buza Vasili, un alt fiu al Parascoviei. Parascovia avea trei copii: Buza Nicolae, Buza Vasili și Bozian Tatiana. Nicolae a decedat în 2020. Tatiana este plecată peste hotare de foarte mult timp. După decesul mamei Parascovia, fiul Nicolae a avut

grijă de casa părintească împreună cu familia. De cotele de pământ de asemenea a avut grijă Nicolae. Bozian Tatiana nu a fost la înmormântarea mamei sale, iar pe Buza Vasili nu l-a văzut. Vasili nu a fost nici la înmormântarea fratelui său. Buza Vasili de vreo doi ani jumătate s-a mutat în casa părintească. Nu a văzut ca Buza Nicolae să se comporte urât cu mama sa.

Martorul Cioban Nicolae a declarat că pe doamna Parascovia o cunoaște din sat. A decedat în anul 2013. Avea trei copii: Bozia Tatiana, Buza Vasili și Buza Nicolae, care a decedat. Când a decedat Parascovia avea casă și cote de teren, toate bunurile se află în s.*****. Înainte de decesul mamei Parascovia avea grijă de ea răposatul Nicolae Buza. După decesul acesteia, de casă și cote avea grijă Buza Nicolae. Pe Bozian Tatiana nu a văzut-o la înmormântarea mamei sale. Tatiana a văzut-o în sat cu vreo trei ani înainte de decesul mamei sale. De Parascovia a avut grijă nepoata ei Buza Aliona, care este fiica lui Buza Nicolae. Frații nu erau uniți niciodată. Vasili nici nu vroia să vină s-o vadă pe mama lui stătea la pat. Nicolae nu a pus piedici să vină s-o vadă pe mama. Nicolae chiar l-a rugat pe Vasile s-o ia pe mama cât se construiește și ultimul i-a spus că soția sa nu este de șters fundul la babe. La moment în casa părintească trăiește și îngrijește Vasili. După decesul lui Nicolae, de casa buneilor avea grijă copiii lui Nicolae – Buza Aliona și ceilalți frați, iar după un an după decesul lui Parascovia, Vasili Buza s-a mutat cu familia din propria inițiativă. Aliona a chemat și poliția. Până a se muta Vasili în casă, casa arăta normal, nu era în stare deplorabilă.

Martorul Cioban Veronica a comunicat că până a se căsători a locuit într-o mahala cu Buza Parascovia. Ultima a decedat în anul 2013. Parascovia avea doi băieți și o fată, Vasili, Nicolae și Tatiana. Parascovia avea casă și cote de teren de care avea grijă Nicolae. Înainte de a deceda, de Parascovia avea grijă Nicolae și familia lui. Nu a auzit ca Nicolae să se comporte urât cu mama lui. A fost la înmormântare. Prezent la înmormântare era Nicolae, Vasili nu dorea să vină și Tatiana era peste hotare. Pe Tatiana a văzut-o cu 10-11 ani în urmă. După decesul dnei Parascovia de casă și de cote a avut grijă Buza Nicolae și familia lui. După decesul lui Nicolae au avut grijă copiii Buza Aliona, Buza Cristian și Buza Constantin și soția Nicoară Ana. Aliona era tânără și o îngrijea. Unde nu putea o ajuta Nicolae. Frații Buza nu se împăcau. Nu cunoaște dacă averea era motivul certii între frați.

Aprecierea instanței de judecată

5. Audiind părțile, martorii, analizând cererea de chemare în judecată, referința, cererea reconvențională, materialele cauzei civile și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Igor Șcheau în interesele reclamantei Buza Aliona către Buza Vasili și Bozian Tatiana, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Cristian, Buza Constantin și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locului ei de deschidere, urmează a fi admisă, iar cererea reconvențională depusă de avocatul Vasile Albu în interesele pârâților Buza Vasili și Bozian Tatiana către Buza Aliona, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Constantin, Buza Cristian și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere, urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Instanţa judecătorească, conform art.130 alin.(1) - (3) Cod de procedură civilă, apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei.

Instanța de judecată notează că prin certificatul de calitate de moștenitor nr.2-368 din 19.01.2023, eliberat pe numele reclamantei Buza Aliona se confirmă calitatea de moștenitor legal al acesteia după decesul tatălui său Buza Nicolae, decedat la 05 septembrie 2020, și interesul material al acesteia în constatarea faptului acceptării succesiunii după decesul lui Buza Parascovia, bunica paternă a reclamantei, în contextul dreptului patrimonial de moștenire a lui Buza Nicolae, care se transmite prin moștenire, (f.d.6,7 verso,8 verso,114).

Instanța reține că, Buza Parascovia a decedat la data de ***** și nu a lăsat nici un testament, având domiciliul înregistrat în r-nul Leova, s.*****, (f.d.7, 19 verso).

Din averea succesorală a defunctei făceau parte următoarele bunuri imobile: terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,2716 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,0975 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,1929 ha; terenul pentru construcţii cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,3172 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,305 ha; terenul pentru construcţii cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,1323 ha cu casă de locuit individuală cu nr. cadastral *****.01; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,2428 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 0,7259 ha; terenul agricol cu nr. cadastral ***** şi suprafaţa de 2,12 ha; toate amplasate în r-nul Leova, s.*****, (f.d.12,15-19).

La momentul decesului calitatea de moștenitori legali o aveau: fiul Buza Nicolae (tatăl reclamantei Buza Aliona), fiul Buza Vasili și fiica Bozian (Buza) Tatiana, (f.d.14).

Reclamanta Buza Aliona invocă că, după decesul cet.Buza Parascovia, fiul acesteia Buza Nicolae, imediat a intrat în posesia bunurilor imobile menționate, pe care le-a îngrijit. Nu s-a adresat în termenul de opțiune succesorală la notarul public cu o declarație privind acceptarea succesiunii deoarece a considerat că doar prin simplul fapt al acceptării succesiunii este suficient pentru a-și valorifica calitatea lui de moștenitor.

Având în vedere că Buza Parascovia a decedat la *****, la soluționarea litigiului instanța va aplica prevederile Codului civil în vigoare la data decesului.

În conformitate cu art.1440 alin.(1)-(2) Cod civil, succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morţii ei de către instanţa de judecată. Momentul deschiderii succesiunii se consideră cel al decesului persoanei care a lăsat moştenirea sau data rămînerii definitive a hotărîrii judecătoreşti privind declararea morţii lui.

Conform art.1443 Cod civil, locul deschiderii succesiunii este ultimul domiciliu al celui care a lăsat moştenirea, iar dacă locul nu este cunoscut, locul unde se află bunurile succesorale. Dacă bunurile succesorale se află în diferite locuri, cel al deschiderii succesiunii va fi considerat locul unde se află partea cea mai valoroasă a bunurilor imobile. Dacă nu există bunuri imobile, se consideră locul unde se află partea principală ca valoare a bunurilor mobile.

Potrivit art.1499 alin.(1) lit.a) Cod civil, moştenirea legală, adică trecerea patrimoniului defunctului către persoanele menţionate în lege, se aplică în cazul în care cel ce a lăsat moştenirea nu a lăsat nici un testament.

Conform art.1500 alin.(1) lit.a) Cod civil, în cazul succesiunii legale, moştenitori cu drept de cotă egală sînt: de clasa I – descendenţii (fiii şi fiicele celui ce a lăsat moştenirea, la fel şi cei născuţi vii după decesul lui, precum şi cei înfiaţi), soţul supravieţuitor şi ascendenţii privilegiaţi (părinţii, înfietorii) celui ce a lăsat moştenirea.

Potrivit art.1516 alin.(2)-(4) Cod civil, succesiunea este acceptată de succesor indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesor legal. Succesiunea se consideră acceptată când moştenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declaraţie de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părţi din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla şi din ce ar consta.

Art.1517 Cod civil stipulează că termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei.

Instanța de judecată notează că de la data decesului mamei lor Buza Parascovia – *****, moștenitorii legali Buza Nicolae, Buza Vasili și Bozian (Buza) Tatiana, au avut la dispoziție 6 luni de a-și exercita dreptul subiectiv de opțiune succesorală. În acest termen, moștenitorii au avut alternativa de a accepta sau a renunța la succesiune.

Pentru obţinerea succesiunii, moştenitorul trebuie să o accepte. Efectuînd alegerea în favoarea acceptării succesiunii, moştenitorul urmează să-şi manifeste voinţa de acceptare a succesiunii într-un mod ori altul, deoarece concomitent cu acceptarea succesiunii, atît pentru moştenitori, cît şi pentru alte persoane apar consecinţe juridice. În caz că voinţa nu este manifestată în nici un mod, trebuie de înţeles că moştenitorul a renunţat la moştenire, ce de asemenea atrage după sine un şir întreg de consecinţe juridice.

Totodată, instanța remarcă că, acceptarea moştenirii se face prin depunerea unei declaraţii la notarul de la locul deschiderii moştenirii sau prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părţi din patrimoniu se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla şi din ce ar consta. Prin intrarea în posesiune de fapt se înţelege: administrarea, asigurarea, exercitarea folosinţei asupra bunurilor succesorale, perceperea chiriei de la locatarii care locuiesc în casa defunctului, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor şi alte acte ce demonstrează intenţia moştenitorului de a accepta moştenirea. Nu se consideră că succesiunea a fost acceptată, dacă moştenitorul a primit depunerea de la instituţia financiară în baza dispoziţiei date de către defunct acestei instituţii, iar dispoziţia nu a fost făcută pentru cauză de moarte. De asemenea, nu constituie acte de intrare în posesia de fapt a moştenirii: luarea din patrimoniu a unor obiecte ca amintiri de familie, preluarea de către succesor a hîrtiilor de valoare pentru a le proteja de pierdere sau furt, declararea unei căi de atac împotriva hotărîrii judecătoreşti în care defunctul a fost parte şi a fost înlocuit cu succesorii săi în drepturi şi alte acte prin care nu se manifestă voinţa de acceptare a succesiunii.

Potrivit materialelor cauzei, în termenul de 6 luni a acceptat succesiunea doar fiul Buza Nicolae (tatăl reclamantei Buza Aliona).

Astfel, prin certificatul nr.368 din 26 noiembrie 2021, eliberat de Primarul comunei *****, se confirmă faptul că din moștenitorii enumerați, adică Buza Nicolae, Buza Vasili și Bozian (Buza) Tatiana, a acceptat moștenirea doar fiul Buza Nicolae, prin intrarea în posesie, îngrijirea bunurilor, achitarea taxelor și impozitelor, (f.d.14).

Potrivit certificatului nr.370 din 26 noiembrie 2021, eliberat de Primăria comunei *****, se confirmă faptul că contribuabilul Buza Parascovia, conform situației de la 26 noiembrie 2021, nu are restanțe la impozite și taxele administrate de serviciu, (f.d.13).

De asemenea, prin declarațiile martorilor Cioban Nicolae, Caragea Elena și Cioban Veronica, toți domiciliați în r-nul Leova, s.*****, se probează că după decesul cet.Buza Parascovia, anume fiul acesteia – Buza Nicolae a intrat în posesia și a avut grijă de bunurile imobile care fac parte din masa succesorală. Martorii vizați, nefiind rude și nici prieteni cu partea reclamantă și familia acesteia, au comunicat că anume Buza Nicolae și familia acestuia, în ultimii ani până la decesul lui Buza Parascovia, au avut grijă de defunctă, acțiuni nerealizate însă de pârâții Buza Vasili și Bozian (Buza) Tatiana.

La fel, martorii audiați la demersul pârâților, Iepure Roman, Carajia Tamara și Caragea Elena, au declarat că pârâta Bozian (Buza) Tatiana a plecat peste hotare înainte de decesul cet.Buza Parascovia și nu a mai fost văzută de atunci, iar pârâtul Buza Vasili a început să locuiască în casa cet.Buza Parascovia și să se folosească de terenurile agricole ale acesteia abia în ultimii ani, adică după decesul fratelui său Buza Nicolae.

Partea pârâtă a prezentat notificarea din 07 noiembrie 2022, emisă de primarul comunei *****, (f.d.130). Însă aceasta atestă doar că toți copiii ar fi exprimat intenția de a intra în cercul de moștenitori, dar nicidecum faptul că pârâții Buza Vasili și Bozian (Buza) Tatiana au acceptat de facto moștenirea după decesul lui Buza Parascovia. Expresia „opunerea îndârjită, pe alocuri agresivă a mezinului Buza Nicolae" poartă un caracter declarativ și nu se dovedește prin probe. Chiar martorii Cioban Nicolae, Caragea Elena și Cioban Veronica, care nu sunt rude și prieteni cu partea reclamanta, au infirmat pretinsele fapte de violență în familie în privința lui Buza Parascovia, care niciodată nu au fost săvârșite de Buza Nicolae. În notificare se menționează că Buza Vasili și familia sa ar locui în casa părintească, la situația emiterii notificării – 07 noiembrie 2022, dar nicidecum nu se confirmă astfel de acțiuni ale lui Buza Vasili în interiorul termenului de opțiune succesorală de 6 luni de la decesul lui Buza Parascovia. Faptul că Bozian (Buza) Tatiana a fost cointeresată în a-și primi dreptul de moștenire, în lipsa unor acțiuni concludente de acceptare (de facto) a moștenirii vizate, denotă neacceptarea de către aceasta a moștenirii în termenul de opțiune succesorală. De asemenea, din notificarea respectivă, rezultă că în afară de careva discuții neconfirmate, nu există, în esență careva probe, ale pretinsei violențe săvârșită de Buza Nicolae în raport cu mama acestuia Buza Parascovia.

Partea pârâtă a anexat copiile contractelor de arendă a terenurilor agricole din 04 ianuarie 2022, cu anexă act de primire-predare, încheiate între Buza Vasili și SRL „ALEX&INESS", (f.d.126-128), care atestă că în anul 2022 pârâtul Buza Vasili a intrat în posesia bunurilor imobile vizate, dar nicidecum în interiorul termenului de opțiune succesorală de 6 luni după decesul cet.Buza Parascovia, care a avut loc la data de *****.

Așadar, instanța de judecată constată că unicul moștenitor legal care a acceptat succesiunea în termen a fost doar Buza Nicolae (tatăl reclamantei Buza Aliona), iar pârâții Buza Vasili și Bozian (Buza) Tatiana nu au intrat, în termenul de opțiune succesorală de 6 luni după decesul lui Buza Parascovia, în posesia bunurilor succesorale.

În asemenea circumstanțe, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite integral cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Igor Șcheau în interesele reclamantei Buza Aliona către Buza Vasili și Bozian Tatiana, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Cristian, Buza Constantin și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locului ei de deschidere, cu constatarea faptului acceptării succesiunii de către Buza Nicolae (tatăl reclamantei), IDNP *****, după decesul mamei sale Buza Parascovia,

decedată la *****, și constatarea locului deschiderii succesiunii după decesul cet.Buza Parascovia – r-nul Leova, s.*****.

Ținând cont că nu s-a probat faptul acceptării succesiunii de către pârâții Buza Vasili și Bozian (Buza) Tatiana în termenul de opțiune succesorală de 6 luni după decesul lui Buza Parascovia, instanța de judecată va respinge cererea reconvențională depusă de avocatul Vasile Albu în interesele pârâților Buza Vasili și Bozian Tatiana către Buza Aliona, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Constantin, Buza Cristian și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere, ca neîntemeiată.

În conformitate cu art.art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată –

h o t ă r ă ș t e:

Se admite integral cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Igor Șcheau în interesele reclamantei Buza Aliona către Buza Vasili și Bozian Tatiana, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Cristian, Buza Constantin și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locului ei de deschidere.

Se constată faptul acceptării succesiunii de către Buza Nicolae (tatăl reclamantei), IDNP *****, după decesul mamei sale Buza Parascovia, decedată la *****.

Se constată locul deschiderii succesiunii după decesul cet.Buza Parascovia – r-nul Leova, s.*****.

Se respinge cererea reconvențională depusă de avocatul Vasile Albu în interesele pârâților Buza Vasili și Bozian Tatiana către Buza Aliona, intervenienți accesorii Nicoară Ana, Buza Constantin, Buza Cristian și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere, ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Comrat în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova.

Președintele ședinței,
judecător Silvia Gurițanu

Copia corespunde originalului
Judecător Silvia Gurițanu